

Dosarul nr. 2ra-1560/22
2-20010644-01-2ra-26102022

Prima instanță - (Judecătoria Chișinău, sediul Centru) M. Alexei
Instanța de apel - (Curtea de Apel Chișinău) M. Guzun, V. Buhnaci, V. Sîrbu

ÎNCHEIERE

30 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de avocatul Cașu Iulian în numele și interesele lui Stoianov Vladimir, Stoianov Alexei și Stoianova Oxana,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată (acțiune oblică) depusă de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” împotriva lui Stoianov Vladimir, Stoianov Oxana și Tatiana Golban, intervenient accesoriu Angela Stoianov, cu privire la încasarea datoriei acumulate față de APLP nr. 54/200 mun. Chișinău și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 20 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

SA „Termoelectrica” (creditor al APLP nr. 54/200 mun. Chișinău) a înaintat acțiune oblică, împotriva lui Stoianov Vladimir, Stoianova Oxana și Tatiana Golban, prin care a solicitat încasarea, în mod solidar, din contul pârâților Stoianov Vladimir și Stoianova Oxana în beneficiul APLP nr. 54/200 mun. Chișinău a datoriei pentru consumul energiei termice în sumă de 9 801,26 lei pentru perioada noiembrie 2017 - iunie 2019; încasarea, în mod solidar, din contul pârâților Golban Tatiana, Stoianov Vladimir și Stoianova Oxana în beneficiul SA „Termoelectrica” a taxei de stat în mărime de 336,80 lei și suma de 90 lei cu titlu de cheltuieli suportate în legătură cu efectuarea citării publice.

În motivarea acțiunii s-a indicat că potrivit contractului de livrare-utilizare a energiei termice în apă caldă nr.5149 din 20 octombrie 2004 încheiat între SA „Termoelectrica” (până la redenumire - SA „Centrala Electrică cu Termoficare nr. 2 din Chișinău” - succesorul în drepturi al SA „Termocom” în procedura falimentului) și APLP nr.54/200 mun. Chișinău, ultimul și-a asumat obligația de a achita lunar plata pentru utilizarea energiei termice furnizate.

Totodată, în urma consumului de energie termică, APLP nr. 54/200 mun. Chișinău a prestat la rândul său servicii de gospodărire comunală, inclusiv alimentarea cu energie termică, la toți locatarii blocurilor locative gestionate, care au beneficiat nemijlocit de

serviciul prestat și au obligația de a achita în termen contravaloarea conform facturilor primite.

În caz de neachitare de către proprietarii / chiriașii / locatarii apartamentelor/încăperilor locuibile și nelocuibile ai blocului locativ gestionat a datoriiilor la serviciile locativ-comunale, inclusiv alimentare cu energie termică APLP nr. 54/200 mun. Chișinău este în drept să acționeze consumatorii în judecată pentru încasarea datoriei și chiar are obligația de a o face, pentru a stinge creanța sa față de SA „Termoelectrica” din contul achitărilor efectuate de către sub consumatorii restanți.

Respectiv SA „Termoelectrica” a menționat că APLP nr. 54/200 mun. Chișinău nu a acționat în judecată consumatorii restanți, inclusiv pe pârâți, pentru încasarea datoriei la consumul energiei termice în sumă totală de 11 226,64 lei acumulată pentru perioada noiembrie 2017 - decembrie 2019, în mare parte din lipsa mijloacelor financiare pentru achitarea taxei de stat și altor cheltuieli de judecată.

În consecință, APLP nr. 54/200 mun. Chișinău a omis exercitarea drepturilor și acțiunilor sale, fapt care îl pune în imposibilitate de a se achita pe creanțele sale față de SA „Termoelectrica”, devenind de fapt debitor, cu riscul de a nu-și putea satisface creanța.

Prin încheierea protocolară din 10 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis cererea depusă de Stoianov Angela privind atragerea sa în calitate de intervenient accesoriu.

Prin hotărârea din 14 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial acțiunea.

S-a încasat, în mod solidar, de la Stoianova Oxana și de la Stoianov Vladimir în beneficiul APLP nr.54/200 mun. Chișinău, datoria pentru serviciile locativ-comunale (energie termică) pentru perioada noiembrie 2017 – iunie 2019, în mărime de 9 801,26 lei.

S-a încasat, în mod solidar, de la Stoianova Oxana și de la Stoianov Vladimir, în beneficiul SA „Termoelectrica” cheltuielile de judecată cu titlu de taxă de stat în mărime de 294,04 lei și cheltuieli pentru citare publică în mărime de 90 lei.

S-a încasat de la SA „Termoelectrica” în beneficiul Tatiane Golban cheltuielile de judecată cu titlu de asistență juridică în mărime de 3 500 lei.

În rest, cererea de chemare în judecată depusă de SA „Termoelectrica” împotriva Golban Tatiane, Stoianova Oxana, Stoianov Vladimir, intervenient accesoriu Stoianova Angela cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată, s-a respins ca neîntemeiată.

SA „Termoelectrica”, Stoianova Oxana și Stoianov Vladimir au depus cereri de apel împotriva hotărârii primei instanțe.

Prin decizia din 20 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de avocatul Cașu Iulian în interesele lui Stoianov Vladimir și Stoianova Oxana și apelul declarat de SA „Termoelectrica” și s-a menținut hotărârea din 14 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

La 25 iulie 2022, SA „Termoelectrica” a contestat cu recurs decizia din 20 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Prin încheierea din 28 septembrie 2022 a Curții Supreme de Justiție, s-a considerat inadmisibil recursul declarat de SA „Termoelectrica”.

La 5 octombrie 2020, prin intermediul poștei electronice (f.d.93), Stoianov Vladimir, Stoianov Alexei și Stoianova Oxana, fiind reprezentați de avocatul Cașu

Iulian, au depus cerere de recurs împotriva deciziei din 20 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului, s-a invocat că decizia contestată a fost emisă cu încălcarea normelor de drept procedural și de drept material.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Examinând admisibilitatea recursului, Colegiul constată că recursul înaintat de avocatul Cașu Iulian în numele și interesele lui Stoianov Vladimir, Stoianov Alexei și Stoianova Oxana urmează a fi declarat inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Conform prevederilor art. 433 lit. b) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Din materialele dosarului rezultă că hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost pronunțată la 14 iunie 2021.

Prin încheierea din 31 ianuarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-au acceptat spre examinare apelurile declarate de avocatul Cașu Iulian în numele și interesele lui Stoianov Vladimir, Stoianov Alexei și Stoianova Oxana și de SA „Termoelectrica”.

Iar, prin decizia 20 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de avocatul Cașu Iulian în interesele lui Stoianov Vladimir și Stoianova Oxana și apelul declarat de SA „Termoelectrica” și s-a menținut hotărârea din 14 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Conform procesului-verbal (vol. II, f.d.38), ședința de judecată din 20 aprilie 2022 s-a desfășurat în lipsa avocatului Cașu Iulian și apelanților Stoianov Vladimir, Stoianov Alexei și Stoianova Oxana, care au fost citați despre data și locul desfășurării ședinței de judecată.

Totodată, copia deciziei instanței de apel din 20 aprilie 2022, a fost expediată în adresa participanților la proces, inclusiv și apelanților, la 7 iulie 2022, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire cu nr. 6009 (vol. II, f.d.62).

Mai mult, Colegiul constată că decizia din 20 aprilie 2022 a fost publicată pe pagina web a Curții de Apel Chișinău la 20 mai 2022, în termenul prevăzut de art. 389 alin. (4) din Codul de procedură civilă.

Astfel, Colegiul notează că pentru asigurarea unei jurisprudențe constante și pentru o bună administrare a justiției, instanțele de judecată publică, în mod sistematic, actele lor de dispoziție.

De altfel, o atare posibilitate de a aduce la cunoștință hotărârile judecătorești a fost completată prin Legea nr. 17 din 5 aprilie 2018, care este aplicată din 1 iunie 2018. Or, după modificări, art. 389 alin. (4) din Codul de procedură civilă prevede că decizia integrală se întocmește în termen de 45 de zile de la pronunțarea dispozitivului deciziei și se publică pe pagina web a instanței judecătorești.

Totodată, prin prisma prevederilor art. 100 alin. (1), coroborat cu art. 389 alin. (4) ale Codului de procedură civilă, rezultă că comunicarea eficientă a hotărârii judecătorești poate fi efectuată prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act, inclusiv prin publicarea acesteia pe pagina web a instanței judecătorești.

Sub acest aspect, completul de judecată constată că nu există dubii cu privire la veridicitatea informației prezentate mai sus și, anume, că decizia din 20 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost publicată pe portalul unic al instanțelor de judecată la data de la 20 mai 2022.

Cu toate acestea însă, demonstrând o neglijență a drepturilor procedurale, Stoianov Vladimir, Stoianov Alexei și Stoianova Oxana au declarat recursul împotriva deciziei din 20 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău numai la 5 octombrie 2022, prin intermediul poștei terestre (vol. III, f.d.93), în afara termenului legal prevăzut de art. 434 din Codul de procedură civilă, acesta fiind unul de decădere și nesusceptibil restabilirii, ceea ce condiționează declararea recursului ca fiind inadmisibil.

Având în vedere cele menționate supra, Colegiul constată că termenul de două luni de declarare a recursului a început să curgă la data de 20 mai 2022, recursul fiind depus abia la 5 octombrie 2022, adică peste 3 luni, fără o argumentare a depășirii termenului.

Totodată, careva probe că recurentul nu a avut acces la textul integral al deciziei nu au fost prezentate în instanța de recurs.

Exigențele cuprinse în art. 434 alin. (2) din Codul de procedură civilă, prevăd că omiterea intervalului sus-menționat chiar și cu o singură zi nu poate constitui o excepție de la regula generală, specificând clar că este un termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Suplimentar la cele expuse, având în vedere dovezile din dosar, instanța de recurs subliniază că instanța de apel a publicat în mod eficient decizia contestată iar lipsa unor acțiuni concrete de a afla derularea dosarului din momentul pronunțării dispozitivului deciziei instanței de apel până la momentul depunerii cererii de recurs demonstrează că recurenții nu au depus suficientă diligență într-un timp rezonabil pentru a afla motivele respingerii apelului (cauza Karakutsya versus Ucraina, 16 februarie 2017, parag. 60, 61).

În acest context, se va reitera că, indiferent de temeiurile invocate de către părți sau participanții la proces, în cazul în care există dovada comunicării hotărârii/deciziei integrale, recursul declarat după expirarea termenului de două luni se consideră

inadmisibil, ca fiind depus cu omiterea termenului prevăzut la art. 434 din Codul de procedură civilă.

Iar, circumstanțele constatate supra denotă că recurenții urmau să depună diligența necesară și să se intereseze la ce etapă de examinare se află prezentul litigiu, unde au calitatea de pârâți/apelanți.

Respectiv, Colegiul consideră că nerespectarea termenului de declarare a recursului se datorează în exclusivitate din vina de comportamentul recurenților.

În acest context, Colegiul menționează că în conformitate cu art. 56 alin. (3) Codul de procedură civilă, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

În conformitate cu art. 61 alin. (1) Codul de procedură civilă, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Folosirea cu buna-credință a drepturilor procedurale, prezumă că partea este obligată la interval rezonabil de timp să manifeste diligență și să respecte termenele prevăzute de lege.

Colegiul menționează că, Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (cauza Van Harn vs. Germania din 11 septembrie 2007), în speță contestarea la timp a actului judecătoresc.

Astfel, recurenții urmau să se intereseze la intervale rezonabile de timp despre derularea procesului în cauză.

Prin urmare, cererea de recurs împotriva deciziei din 20 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău depusă de avocatul Cașu Iulian în numele și interesele lui Stoianov Vladimir, Stoianov Alexei și Stoianova Oxana la 5 octombrie 2020, nu se încadrează în termenul de 2 luni prevăzut de lege, care este un termen de decădere și nu poate fi restabilit, ceea ce constituie temei, în conformitate cu art. 433 lit. b) din Codul de procedură civilă, de a considera recursul inadmisibil.

Colegiul reține că o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea prevederilor Convenției Europene a Drepturilor Omului, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea recursului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul reține și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza Ponomaryov vs. Ucraina din 3 aprilie 2008, unde se notează că deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o soluție care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Reieșind din considerentele menționate și având în vedere faptul că recursul împotriva deciziei instanței de apel a fost depus în afara termenului legal, Colegiul

ajunge la concluzia de a declara recursul înaintat de avocatul Cașu Iulian în numele și interesele lui Stoianov Vladimir, Stoianov Alexei și Stoianova Oxana, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 431 alin. (2), art. 433 lit. b) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se declară inadmisibil recursul înaintat de avocatul Cașu Iulian în numele și interesele lui Stoianov Vladimir, Stoianov Alexei și Stoianova Oxana.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Mariana Pitic

Victor Burduh